

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 216g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a textului „o parte” din articolul 248 alin. (1)
din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU
20 decembrie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 16 decembrie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 20 decembrie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „o parte” din articolul 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Vitalie Zama, în interesele S.R.L. „Alessandra Ricci”, în dosarul nr. 2i-67/2022, pendinte la Judecătoria Soroca, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Cristina Botnaru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Soroca, sediul central, se examinează procedura simplificată a falimentului față de debitorul S.R.L. „Alessandra Ricci”.

4. La 27 iunie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a formulat o cerere referitoare la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

5. La 7 septembrie 2022, dl avocat Vitalie Zama a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „o parte” din articolul 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012. Prin Încheierea din 31 octombrie 2022, Judecătoria Soroca, sediul central, a respins ridicarea excepției.

6. La 18 noiembrie 2022, dl avocat Vitalie Zama a ridicat repetat excepția de neconstituționalitate a textului „o parte” din articolul 248 alin. (1) din Legea insolvenței.

7. Prin Încheierea din 8 decembrie 2022, Judecătoria Soroca, sediul central, a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

9. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 248

Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului

„(1) La cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvență poate dispune ca **o parte** din datoriile debitorului insolvențabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvențabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției menționează că prevederile contestate sunt lipsite de previzibilitate și de claritate. Textul de lege criticat conferă instanțelor o marjă excesivă de discreție și interpretare, fiind posibile abuzuri și dezvoltarea unei practici neunitare, iar din cauza caracterului abstract există riscul arbitrariului. Astfel, nu este certă întinderea răspunderii pe care urmează să o poarte administratorul societății debitoare pe baza prevederilor articolului 248 alin. (1) din Legea insolvenței.

11. Potrivit autorului, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3) și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvenței, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „o parte” din articolul 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012. Curtea admite că normele contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei. Curtea constată că articolul 248 alin. (1) din Legea insolvenței a mai făcut anterior obiect al controlului constituționalității prin prisma altor critici (DCC nr. 37 din 7 aprilie 2020; DCC nr. 38 din 30 martie 2021).

16. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Curtea trebuie să analizeze, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 31).

17. Curtea reține că autorul sesizării a invocat articolele 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*] și 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] din Constituție.

18. Curtea a notat în jurisprudența sa că articolul 1 alin. (3) din Constituție nu poate fi analizat în mod individual, ci poate interveni dacă este constatată aplicabilitatea unei prevederi din Constituție (a se vedea DCC nr. 115 din 15 iulie 2021, § 19).

19. Curtea reiterează că articolul 23 din Constituție nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Pentru că autorul excepției nu a demonstrat incidența vreunui drept fundamental, Curtea nu poate efectua o analiză a calității prevederilor contestate prin prisma articolului 23 din Constituție (a se vedea DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, §§ 17-18; DCC nr. 170 din 4 noiembrie 2021, § 29; DCC nr. 13 din 1 februarie 2022, § 21).

20. Prin urmare, pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „o parte” din articolului 248 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de dl avocat Vitalie Zama, în interesele S.R.L. „Alessandra Ricci”, în dosarul nr. 2i-67/2022, pendinte la Judecătoria Soroca, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 20 decembrie 2022

DCC nr. 184

Dosarul nr. 216g/2022